

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/2/2015
Identifikačné číslo spisu:	9513100041
Dátum vydania rozhodnutia:	11.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9513100041.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovcej a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obžalovaného H. Q. , pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave 11. novembra 2015, o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 12. novembra 2014, sp. zn. PK-2T/7/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a .

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozsudkom z 12. novembra 2014, sp. zn. PK-2T/7/2013, podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku oslobodil obžalovaného H. Q. spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/2 Gv 69/11-27, zo dňa 14. marca 2013 pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že

v presne nezistenom čase v roku 2007 v Nitre pred Železničnou stanicou prevzal od J. R. finančnú hotovosť vo výške 38 000 Sk (1 261,37 Eur) ako úplatok za to, že svojím vplyvom bude pôsobiť na nezisteného príslušníka Okresného dopravného inšpektorátu Zlaté Moravce Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra, ktorý ako skúšobný komisár rozhodne o udelení vodičského oprávnenia skupiny C a C/E J. R. bez toho, aby J. R. absolvoval ustanovenú prípravu v autoškole a skúšku odbornej spôsobilosti, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. V odôvodnení odvolania uviedol, že prvostupňový súd sa v rozpore s ustanovením § 168 ods.1 Trestného poriadku nevysporiadal s dôkazmi, a to nielen s tými, ktoré svedčia v neprospech obžalovaného, ale dostatočne jasne a logicky nepoukázal ani na dôkazy,

ktoré súd viedli k oslobodzujúcemu verdiktu.

Rozsudok je podľa odvolateľa nepreskúmateľný a nespĺňa zákonné predpoklady pre odôvodnenie rozsudku a trpí tak rovnakým nedostatkom, aký bol súdu vytýkaný v predchádzajúcom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1To/5/2014, z 28. mája 2014.

Prokurátor vyslovil presvedčenie, že vykonané dokazovanie v dostatočnej miere preukázalo, že skutok sa stal, spáchal ho obžalovaný a je prečinom nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona. Rozsudkom z 22. októbra 2013 súd uznal obžalovaného Q. za vinného zo spáchania prečinu podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona. Po zrušení rozsudku odvolacím súdom boli vykonané ďalšie hlavné pojednávania a Špecializovaný trestný súd vydal nový rozsudok, ktorý je po vecnej stránke opozitum predchádzajúceho rozsudku. Prokurátor má za to, že k takejto radikálnej zmene rozhodnutia by malo dôjsť iba na základe podstatnej zmeny dôkaznej situácie v prospech obžalovaného. K takejto zmene nedošlo, naopak, kľúčový svedok J. R. zotrval na svojich predchádzajúcich výpovediach a bola vypočutá aj svedkyňa J. R., ktorá spontánne a prirodzeným spôsobom potvrdila pravdivosť výpovede svedka R..

Dôkazy, ktoré boli vykonané po zrušení veci odvolacím súdom neposunuli zistený skutkový stav v prospech obžalovaného, ale naopak v plnej miere potvrdili argumenty obžaloby, smerujúce k usvedčeniu obžalovaného z toho, že spáchal žalovaný prečin.

Na základe uvedeného sa prokurátor domáhal, aby najvyšší súd ako súd odvolací, postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie.

Na základe podaného odvolania, odvolací súd postupom podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, keď primárne nezistil dôvod pre zamietnutie odvolania z niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 316 Trestného poriadku, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané odvolací súd prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V úvode Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že skutočne obžalovaný H. Q. bol v tomto konaní najskôr rozsudkom prvostupňového súdu z 22. októbra 2013 uznaný za vinného z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu jedného roka.

Na základe odvolania obžalovaného H. Q. najvyšší súd uznesením z 28. mája 2014, sp. zn. 1To/5/2014, postupom podľa § 321 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zrušil prvostupňový rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Už v tomto uznesení najvyšší súd konštatoval, že skutok tak ako je vymedzený obžalobou a ako ho do svojho odsudzujúceho rozsudku prevzal aj prvostupňový súd, je absolútne neurčitý, pričom ak má byť obžalovaný uznaný za vinného zo skutku ustálenom v obžalobe, musí byť skutok vymedzený tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého sa uznáva obžalovaný za vinného. Je preto nevyhnutné, aby popis skutku obsahoval údaje o mieste, čase, spôsobe jeho spáchania tak, aby nebol zameniteľný s iným skutkom. V skutkovej vete v posudzovanom prípade je miesto a čas spáchania skutku neurčitý (v presne nezistenom čase v roku 2007, neurčitá je aj výška úplatku približne 38 000 Sk) a nie je ustálené na koho mal obžalovaný pôsobiť (nezistený príslušník Okresného dopravného inšpektorátu Policajného zboru Nitra). Pri takom neurčitom spôsobom ustálenom skutku ľahko môže dôjsť k jeho zámene s iným skutkom.

Ani po doplnení dokazovania po zrušení veci odvolacím súdom nebolo možné nad akúkoľvek

pochybnosť tieto neurčité údaje v skutku spresniť. Jediným dôkazom preukazujúcim vinu obžalovaného Q. totiž je výpoveď svedka J. R.. Výpoveď tohto svedka však rozhodne nie je tak jasná a ničím nespochybiteľná, aby len na jej základe bolo možné uznať vinu obžalovaného Q.. Tento svedok na väčšinu otázok smerujúcich k spresneniu žalovaného skutku odpovedal, že sa na to nepamätá. V jeho výpovedi a v porovnaní s ostatnými v konaní produkovanými dôkazmi je množstvo rozporov.

Odvolací súd v tomto rozhodnutí poukazuje len príkladmo na niekoľko najzásadnejších rozporov vo výpovedi tohto svedka.

Svedok R. vo výpovedi na č.l. 23 spisu, výpoveď z 5. apríla 2011 vypovedal, že s obžalovaným Q. sa prvýkrát rozprával o vybavení vodičského preukazu na jar v roku, keď ho aj získal a bolo to na svadbe kamaráta N. Y.. Uviedol, že si nepamätá ani mesiac, kedy to bolo a dátum si už vôbec nepamätá. Svedok R. však vodičský preukaz získal v roku 2007, čo preukazujú objektívne listinné dôkazy, ktoré sú súčasťou spisu, ale svadba na ktorej sa mal s obžalovaným o vodičskom preukaze rozprávať bola v roku 2005. Túto skutočnosť potvrdil aj svedok Y. vo výpovedi z 19. decembra 2011, č.l. 27 spisu, keď vypovedal, že obžalovaný sa so svedkom R. poznajú od roku 2005 z jeho svadby.

Tejto časti výpovede svedka R., na základe ktorej bol v obžalobe ustálený čas, kedy mal byť skutok spáchaný, zrejme neuveril ani samotný prokurátor, pretože navrhol súdu na hlavnom pojednávaní 12. novembra 2014 úpravu skutkovej vety tak, že skutok sa stal v presne nezistenom čase v roku 2005 (úprava času kedy mal byť skutok spáchaný je 2 roky!).

Ďalší podstatný rozpor vo výpovedi svedka J. R. je aj ohľadne sumy peňazí, ktoré mali slúžiť ako úplatok. Svedok R. tvrdil, že peniaze na úplatok v sume 38 000 Sk si našetril, v minulosti pracoval 10 rokov v podniku Duslo Šaľa (č.l. 24 spisu). Aj na hlavnom pojednávaní 13. októbra 2014 trval na tom, že peniaze ktoré dal obžalovanému, mal nasporené a nepotreboval si ich od nikoho požičiavať. Takáto výpoveď svedka je však v rozpore s výpoveďou svedkyne J. R., ktorá na hlavnom pojednávaní 12. novembra 2014 vypovedala, že v roku 2007, niekedy v máji prišiel za ňou syn a povedal jej, že potrebuje peniaze na vodičský preukaz, ktoré mu aj dala. Na rozdiel od týchto tvrdení, svedkov R., svedok Y. vypovedal na hlavnom pojednávaní, že svedkovi R. niekedy v roku 2006 požičal 40 000 Sk, ktoré chcel svedok použiť na kurz do autoškoly. Svedok R. pôžičku od tohto svedka priznal, aj keď tvrdil, že nebola určená na zaplatenie vodičského kurzu. Na dopĺňujúce otázky súdu v akej sume si peniaze požičal, na aký účel, na čo ich použil, už sa svedok vrátil k osvedčeným odpovediam, že sa nepamätá.

Aj pri objasňovaní okolností ako sa svedok kontaktoval s obžalovaným Q. pri vybavovaní vodičského oprávnenia sú vo výpovedi svedka rozpory. Najskôr uviedol, že si vypýtal číslo od svedka Y. a Q. volal (č.l. 23 spisu - od N. Y. som si zohnal telefónne číslo na H. Q. a volal som mu). V inej výpovedi už svedok uviedol, že nevie, ako sa dohodli na stretnutí s obžalovaným na železničnej stanici, pretože nemá na obžalovaného kontakt.

Aj napriek podozreniu, že svedok J. R. získal vodičský preukaz nezákonným spôsobom, nebolo v tejto veci začaté trestné stíhanie a voči tomuto svedkovi nebolo ani vznesené obvinenie, hoci sám tvrdí, že vodičské oprávnenie získal tým, že inú osobu podplatil. Asi orgány činné v trestnom konaní, keď nevzniesli obvinenie voči svedkovi R. pre priamu korupciu jeho výpovedi neuverili. V opačnom prípade by zrejme dôsledne objasňovali, na základe čoho autoškola R. vydala potvrdenie o absolvovaní kurzu svedkom R., ak sa ho nezúčastnil, či bolo za kurz zaplatené, kým a pod. Pri objasňovaní týchto okolností by sa zrejme podarilo ustáliť aj doposiaľ nezistené osoby Dopravného inšpektorátu Policajného zboru Nitra, ktoré mali nezákonným spôsobom svedkovi R. vydať vodičské oprávnenie (svedok H. D. to popiera a svedok Z. J. odmietol vypovedať) a zrejme by sa objasnilo či a do akej miery bol do procesu získania vodičského preukazu zainteresovaný aj obžalovaný Q..

Nedostatky dokazovania v prípravnom konaní a skutočnosť, že obžaloba sa opiera o výsluch jediného svedka vypovedajúceho v prospech obžaloby (svedkyňa R. len reprodukuje, čo sa dozvedela od syna), nie je adekvátne prenášať do súdneho konania, keďže orgán činný v trestnom konaní - konkrétne

prokurátor - nesie dôkazné bremeno, a tým aj zodpovednosť za zákonné vykonanie a predloženie dôkazov, o ktoré opiera obžalobu.

V tomto konaní bolo úlohou súdu, na základe vykonaného dokazovania ustáliť, či obžalovaný Q. prevzal finančnú hotovosť ako úplatok za to, že bude svojim vplyvom pôsobiť na osoby oprávnené rozhodovať o vydaní vodičského preukazu, aby tento vydali v rozpore so zákonom.

Ako už bolo spomenuté, vykonaným dokazovaním nebolo možné nad akúkoľvek pochybnosť ustáliť skutok tak, aby bol nezameniteľný s iným skutkom, nepodarilo sa odstrániť rozpory týkajúce sa času odovzdania úplatku, spôsobu jeho odovzdania, nešpecifikovaného popisu miesta, kde sa tak malo stať, nekonkretizovaním osôb, na ktoré mal obžalovaný vplývať. Obžaloba sa opierala len o jedného rozporuplného svedka, ktorý usvedčoval obžalovaného a aj keď by bolo podozrenie, že obžalovaný sa dopustil žalovaného trestného činu, na uznanie jeho viny nepostačí, ak výsledky dokazovania vykonaného pred súdom nevyznievajú jednoznačne a nie je tu úplne ucelená reťaz tak priamych ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by sa mohol vyvodiť bezpečný záver, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. V takom prípade treba obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ oslobodiť.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené, odvolanie prokurátora považoval za nedôvodné a ako také ho postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.